

Mads Langers tale på Klimafolkemødet i Middelfart?

Taler

Mads Langer
Kunstner

Dato

28. august 2026

Sted

Fællesscenen, Klimafolkemødet i
Middelfart

- 1 Kære alle sammen. Prøv et øjeblik at lægge mærke til, at I trækker vejret. I behøver ikke gøre noget ved det. Bare læg mærke til det.

Indånding.

5

Udånding.

Det sker helt af sig selv.

- 10 Mens vi er samlet her for at tale om naturen, trækker naturen allerede vejret i os.

Det er i sig selv ganske bemærkelsesværdigt.

Du behøver ikke huske dit næste åndedrag.

15

Du behøver ikke præstere det.

Du behøver ikke forstå det.

- 20 Noget i dig ved, hvordan man gør.

Det har fået mig til at tænke på, at vi ofte glemmer noget helt grundlæggende, når vi taler om klimaet.

- 25 Vi taler om naturen, som om den er noget, der ligger uden for os.

Skovene.

30 Havene.

Atmosfæren.

Dyrene.

35

Planterne.

Jorden under vores fødder.

40 Men du er også natur.

Din krop er natur.

Dit nervesystem er natur.

45

Dit åndedræt er natur.

Din søvn.

50 Din sult.

Din sorg.

Din glæde.

55

Din seksualitet.

Din kreativitet.

60 Dit behov for stilhed.

Og dit behov for andre mennesker.

Alt sammen natur.

65

Du bor ikke bare på jorden.

Jorden bor i dig.

70

Derfor må samtalen om det ydre klima også være en samtale om vores indre klima.

For hvordan skaber vi en bæredygtig verden, hvis vi ikke selv lever bæredygtige liv?

75

Hvordan skaber vi et samfund, der respekterer jordens grænser, hvis vi konstant overskrider vores egne?

80 Hvordan skal vi lære at lytte til naturens signaler, hvis vi har lært at overhøre signalerne fra vores egen krop?

Vi presser den.

85 Effektiviserer den.

Optimerer den.

Beder den om lidt mere.

90

Arbejder lidt længere.

Sover lidt mindre.

95 Skynder os lidt mere.

Og når kroppen siger fra, prøver vi også nogle gange at optimere os ud af det.

Selv vores åndedræt kan blive endnu et projekt.

100

Endnu en præstation.

Nogle starter til breathwork for at lære at trække vejret.

105 Men hvad nu hvis problemet ikke er, at vi har glemt, hvordan man trækker vejret?

110 Hvad nu hvis vi bare har glemt, hvordan man lever i et tempo, hvor åndedrættet
kan følge med?

For kroppen ved det allerede.

115 Naturen ved det allerede.

Et træ skynder sig ikke.

En blomst forsøger ikke at blomstre hurtigere, end den kan.

120 Vinteren undskylder ikke for, at den ikke er sommer.

Og sommeren undskylder ikke for, at den ikke er vinter.

125 Der findes en naturlig rytme i alt levende.

Og i særdeleshed i et menneske.

Et naturligt tempo.

130 Et tempo, der kan skifte.

Et menneske kan bevæge sig gennem fire årstider på én dag på indersiden.

135 Så det siger næsten sig selv, at det hverken er bæredygtigt for vores indre eller
vores ydre klima at leve i en struktur, der forventer, at vi er omvandrende
solsikker året rundt.

140 Noget af det mest bæredygtige, vi kan gøre, er derfor at begynde at lytte efter
naturligheden i os selv igen.

At ære vores egen rytme.

At ære vores eget tempo.

145 Og at indrette vores liv, så vi kan leve det, frem for konstant at skulle præstere

det.

Og jeg taler ikke om at vende ryggen til verden.

150

Tværtimod.

Jeg taler om at kunne træde mere helhjertet ind i den.

155

For vi har brug for handling.

Vi har brug for mennesker, der råber op.

Mennesker, der organiserer sig.

160

Mennesker, der forsker.

Mennesker, der opfinder.

165

Mennesker, der demonstrerer.

Mennesker, der forandrer virksomheder.

Mennesker, der forandrer lovgivning.

170

Mennesker, der tør stille sig i vejen og sige:

Det her går ikke længere.

175

Vi har brug for aktivisme.

Men jeg tror også, at vi må turde stille os selv et spørgsmål:

Hvad er sand aktivisme for mig?

180

Hvor kommer min handling fra?

Kommer den fra min frygt?

Fra min vrede?

Fra mit behov for at have ret?

190 Fra min forestilling om, at der findes nogle andre derude, som er problemet?

Eller kommer den gennem hjertet?

For mig er sand aktivisme en bevægelse gennem hjerterummet.

195

Det betyder ikke, at den altid er mild.

Kærlighed kan være kompromisløs.

200 Ufravigelig.

Kærlighed kan sige nej.

Kærlighed kan stille sig foran en bulldozer.

205

Kærlighed kan kræve forandring.

Men vi må passe på, at vi ikke forsøger at skabe en ny verden med de samme redskaber, som var med til at skabe den gamle.

210

Hvis problemet er adskillelse, kan vi ikke bekæmpe det med mere adskillelse.

Hvis problemet er dehumanisering, kan vi ikke skabe forandring ved at dehumanisere dem, vi er uenige med.

215

Hvis problemet er frygt, kan frygt ikke være det eneste brændstof for vores bevægelse.

For så risikerer vi selv at blive en del af det, vi forsøger at forandre.

220

Derfor tror jeg, at en af de store bevægelser i vores tid må være et opgør med forestillingen om et dem og et os.

225 Der er ikke et dem og et os.

Der er et vi.

Det betyder ikke, at ansvaret er lige fordelt.

230

Det betyder ikke, at magten er lige fordelt.

Det betyder heller ikke, at vi ikke skal pege på uretfærdighed, grådighed eller strukturer, der må ændres.

235

Men selv når vi står over for hinanden, står vi på den samme jord.

Selv når vi er dybt uenige, trækker vi vejret i den samme atmosfære.

240

Vi er viklet ind i hinanden.

Og det er både vores største problem og vores største håb.

For du er vigtig.

245

Ikke på den højtidelige måde, hvor nogen fortæller dig, at du kan redde hele verden alene.

Det kan du ikke.

250

Det kan jeg heller ikke.

Men du betyder noget.

255

Den måde, du møder et andet menneske på, betyder noget.

Den måde, du taler om et menneske, du er uenig med, betyder noget.

Måden, du møder og taler til dig selv på, betyder noget.

260

Det, du køber, betyder noget.

Det, du smider ud, betyder noget.

265

Den måde, du bruger din tid på, betyder noget.

Er dine tanker drevet af frygt og bekymring?

270 Eller udspringer de fra et indre klima, hvor der findes en grundlæggende fred og tillid til livet og livskraften?

Kvaliteten af dine tanker har en kæmpe betydning.

275 For tanker bliver til ord.

Ord bliver til handlinger.

Handlinger bliver til vaner.

280

Vaner bliver til kulturer.

Og kulturer bliver til den verden, vi bygger sammen.

285 Derfor begynder store forandringer ofte meget mindre, end vi forestiller os.

Nogle gange begynder de med, at du ser et stykke plastik ligge på jorden.

Du har ikke smidt det.

290

Ingen ser dig.

Der er ingen fotograf.

295 Ingen fanfare.

Ingen likes.

Du bukker dig bare ned.

300

Samler det op.

Og går videre.

305

Det er en meget lille handling.

Men den er ikke ligegyldig.

310

For i det øjeblik har du sagt:

Det her sted vedkommer mig.

Denne jord vedkommer mig.

315

Det, jeg ikke selv har ødelagt, kan jeg stadig godt være med til at passe på.

Måske er det dér, aktivismen begynder.

320

Ikke kun i opposition til en verden langt væk fra os selv.

Men i kærligheden til og omsorgen for den verden, der allerede ligger inden for vores rækkevidde.

325

Din gade.

Din arbejdsplads.

Dit barns skole.

330

Din virksomhed.

Din have.

335

Dit nabolag.

Din familie.

Dit køkkenbord.

340

Vi kan bruge enorme kræfter på at vente på, at nogen længere oppe i systemet ændrer verden.

345 Og ja – vi skal kræve noget af dem, der har magten til at ændre den.

Men samtidig sker der noget interessant rundt omkring.

Mennesker begynder selv.

350

De starter børnehaver.

Friskoler.

355 Fællesskaber.

Regenerative landbrug.

Lokale initiativer.

360

Små steder, hvor mennesker prøver andre måder at leve, arbejde, dyrke, dele og være sammen på.

Det interessante for mig er ikke, om løsningen er offentlig eller privat.

365

Det interessante er selve bevægelsen.

At mennesker holder op med kun at spørge:

370 Hvorfor gør nogen ikke noget?

Og begynder at spørge:

Hvad kan vi gøre her?

375

Hvad nu hvis fremtidens velfærdssamfund ikke bare er et samfund, der er dygtigere til at løse problemer for os?

Hvad nu hvis det også er et samfund, der er dygtigere til at hjælpe os med at

skabe løsninger sammen?

For jeg tror ikke, den verden, vi længes efter, kommer færdigbygget ovenfra.

385 Den vokser også nedefra.

Som alt andet levende.

Den vokser i haver.

390

I virksomheder.

I kommuner.

395 I familier.

I fællesskaber.

I samtaler mellem mennesker, der ikke troede, de havde noget tilfælles.

400

Og nogle gange i et enkelt menneske, der beslutter sig for at gøre én ting anderledes.

Vi taler meget om håb i disse år.

405

Og jeg har tænkt over, hvad håb egentlig er.

Håb er ikke en forsikring om, at alting nok skal gå.

410 Det ved vi ikke.

Håb er heller ikke at lukke øjnene for alvoren.

Håb kan være at se verden præcis, som den er – og stadig elske den nok til at tage del i den.

415

For vi beskytter det, vi elsker.

420 Og derfor tror jeg, at vi skal passe på, at naturen ikke kun bliver noget, vi møder gennem katastrofer, temperaturkurver og grafer.

Vi skal kende den.

425 Mærke den.

Forbinde os med den.

Svømme i havet.

430

Gå i skoven.

Få jord under neglene.

435 Ligge i græsset.

Se et barn opdage en bille.

Dyrke noget.

440

Passe på noget.

Plante noget, hvis skygge vi måske aldrig selv kommer til at sidde i.

445 For verden er ikke kun noget, der skal reddes.

Den skal leves i.

Elskes.

450

Og gives videre.

Så når I går ud herfra og ind i Klimafolkemødet, håber jeg, at I vil lytte.

455 Til forskerne.

Til politikerne.

460 Til aktivisterne.

Til virksomhederne.

Til dem, I er enige med.

465

Og måske især til dem, I ikke er enige med.

Men jeg håber også, at du undervejs vil lytte et andet sted hen.

470

Indad.

Og spørge:

Hvordan er klimaet i mig?

475

Hvad er bæredygtigt i mit liv?

Hvad er ikke?

480

Hvilket tempo lever jeg i?

Hvad forsøger jeg at forandre gennem frygt?

Hvad ville der ske, hvis min aktivisme fik lov at passere gennem mit hjerte?

485

Hvad kan jeg gøre?

Hvad kan jeg være lige dér, hvor jeg står?

490

Ikke i morgen.

Ikke når nogen andre begynder.

Her.

495

For vi står ikke uden for naturen og skal redde den.

Vi er naturen.

500

En bæredygtig verden begynder ikke nødvendigvis på et breathwork-kursus,
hvor vi lærer at holde vejret lidt længere.

Den begynder måske, når vi holder op med at leve på en måde, der tager pusten
505 fra os.

Når et menneske finder tilbage til sin rytme.

Når en familie finder sin rytme.

510

Når et fællesskab finder sin rytme.

Når et samfund husker, at livet ikke skal tjene økonomien – men at økonomien
skal tjene livet.

515

Og lige nu – midt i alle vores forskelle, midt i alle vores holdninger, midt i alt
det, der skal løses – står vi her.

Og trækker vejret.

520

Den samme luft.

Helt naturligt.

525

Ind.

Og ud.

Ingen præstation.

530

Vi er her blot.

Human beings.

535

Ikke human doings.

Der er ikke et dem og et os.

540 Der er et vi.

Tak.

545 **Kilde**
Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype
Digitalt manuskript

550 **Tags**
Debattale, Nomineret til Årets Danske Tale 2026

URI
<https://www.dansketaler.dk/tale/mads-langers-tale-pa-klimafolkemodet-i-middelfart>

555

560

565

570